

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ : અમદાવાદ

અનુપારંગત / વિદ્યાવાચસ્પતિ પ્રવેશ જુલાઈ-2011

વિવિધ વિષયોમાં સંશોધનના નૂતન પ્રવાહો સંબંધિત ક્ષેત્રો

1 સમાજકાર્ય :

- 1 વ્યાવસાયિક સમાજકાર્યના સૈદ્ધાંતિક અને પ્રેક્ટિસના નૂતન ખ્યાલો
- 2 સમાજકાર્ય સંશોધન
- 3 સમાજકાર્યમાં ઉચ્ચતર સિદ્ધાંતોની સમજ
- 4 સમાજકાર્યનાં ક્ષેત્રો, બદલાતું સ્વરૂપ, સમસ્યાઓ અને અભિગમ

2 ઇતિહાસ/દફતરવિદ્યા :

- 1 પુરાતત્ત્વવિદ્યા
- 2 સ્વાતંત્ર્ય સંગ્રામનો ઇતિહાસ (ભારતીય)
- 3 ભારતીય આર્થિક ઇતિહાસ
- 4 ભારતીય કલા-સ્થાપત્ય
- 5 19મી અને 20મી સદીના ગુજરાતમાં સામાજિક સુધારણા

3 પત્રકારત્વ :

- 1 સમૂહ પ્રત્યાયનના સિદ્ધાંતો
- 2 સમૂહ માધ્યમોનો વિકાસ
- 3 વૃત્તાંત નિવેદન અને સંપાદન
- 4 માધ્યમો માટે કાયદાઓ
- 5 જાહેરખબર અને જનસંપર્ક

4 અર્થશાસ્ત્ર :

- 1 મુખ્યધારાનો વિકાસ વિરુદ્ધ વૈકલ્પિક વિકાસ
- 2 ભારતીય કૃષિ સમક્ષના પડકારો
- 3 કુગાવો : સિદ્ધાંતો તથા ઉકેલની નીતિ
- 4 ગ્રામીણ અર્થતંત્રનું બદલાતું ચિત્ર
- 5 પર્યાવરણીય મૂલ્યનિર્ધારણ

5 ગુજરાતી :

- 1 અનુઆધુનિકતાવાદ
- 2 તુલનાત્મક સાહિત્ય
- 3 દલિત સાહિત્ય
- 4 નારીવાદ
- 5 સાહિત્યિક સંસ્થાઓ અને સામયિકો

6 શાંતિ અધ્યયન અને સંઘર્ષનિવારણ :

- 1 શાંતિ અધ્યયન એવં સંઘર્ષ નિવારણ
- 2 શાંતિ અધ્યયન એવં સ્ત્રી વિમર્શ
- 3 શાંતિ અધ્યયન એવં આંતર્રાષ્ટ્રીય સંઘર્ષ
- 4 શાંતિ અધ્યયન એવં પર્યાવરણ
- 5 શાંતિ અધ્યયન એવં પ્રસાર માધ્યમ
- 6 શાંતિ અધ્યયન એવં લૈંગિક વિમર્શ

7 ગાંધીવિચાર :

- 1 ગાંધીવિચાર અને વૈશ્વિકીકરણ
- 2 ગાંધીવિચાર અને પર્યાવરણીય સમસ્યા
- 3 ગાંધીવિચાર અને સાંસ્કૃતિક બહુલવાદ
- 4 ગાંધીવિચાર અને આતંકવાદ
- 5 ગાંધીવિચાર અને અનુઆધુનિકતા

8 વિજ્ઞાન અને અર્હિસા :

- 1 વિજ્ઞાનનો આવિર્ભાવ અને ઉત્ક્રાંતિ
- 2 વિજ્ઞાનનું તત્વજ્ઞાન, વલણો અને પદ્ધતિઓ
- 3 વિજ્ઞાનનો વિકાસ
- 4 વૈજ્ઞાનિકોનું જીવન અને કાર્ય
- 5 વિજ્ઞાનની મર્યાદા
- 6 વિજ્ઞાન અને સમાજ
- 7 વિજ્ઞાન અને ગ્રામવિકાસ

9 हिन्दी :

- 1 मध्यकाल आधुनिक परिप्रेक्ष्य में
 - पर्यावरण के परिप्रेक्ष्य में मानव विकास
 - आदिवासी संस्कृति और मानव विकास
 - रामचरित मानस और विज्ञान
 - रामचरित मानस और आयुर्वेद
- 2 आधुनिक हिन्दी साहित्य (उपन्यास, नाटक, कहानी, निबंध, आलोचना)
- 3 हिन्दी साहित्य के इतिहास लेखन की परम्परा एवं आधार
- 4 हिन्दी साहित्य में ज्ञानपीठ विजेता साहित्यकारों का परिचय
- 5 भूमंडलीकरण के परिप्रेक्ष्य में हिन्दी
- 6 कम्प्यूटरीकरण और हिन्दी
- 7 संचार माध्यम और हिन्दी साहित्य
- 8 नारी विमर्श
- 9 दलित चेतना
- 10 अनुवाद की समस्याएँ
 - साहित्यिक
 - कार्यालयी
- 11 अनुवाद के उपकरण (कोश, पारिभाषिक शब्दावली)
- 12 आधुनिकता बोध और औद्योगिक संस्कृति
 - आधुनिकता की संकल्पना, भौतिक प्रगति, भौतिकता से उत्पन्न मूल्य विघटन
- 13 हिन्दी पत्रकारिता
 - हिन्दी पत्रकारिता का इतिहास
 - समाचार लेखनकला
 - शीर्षक संरचना

10 समाजशास्त्र :

- 1 ऐथ्नोमेथडोलोजी
- 2 अनुआधुनिकतावाद
- 3 नव मार्क्सवाद
- 4 ईकईट स्लूल
- 5 केन्द्रित जूथग्रुप (Focus Group Discussion)
- 6 क्रियात्मक संशोधन

11 કમ્પ્યુટર :

- 1 Web 2.0 & Semantic
- 2 Service-oriented Architecture and Web Services
- 3 Software Design Patterns
- 4 Mobile Computing
- 5 ICT and e-Governance for Rural Development

12 સૂક્ષ્મજીવાણુ વિજ્ઞાન (Microbiology) :

- 1 Microbial diversity and physiology
- 2 Molecular biology and molecular genetics
- 3 Instrumentation, bioinformatics and biostatistics
- 4 Environmental biotechnology
- 5 Industrial microbiology and fermentation technology

13 શારીરિક શિક્ષણ :

- 1 વર્તમાન સમયમાં શારીરિક યોગ્યતા અને માપન
- 2 સ્વાસ્થ્ય સંબંધિત કસોટીઓ અને મૂલ્યાંકન
- 3 યોગ અને શારીરિક શિક્ષણ એક ચિકિત્સા પદ્ધતિ
- 4 માનવ સંસાધન વિકાસમાં શારીરિક શિક્ષણ
- 5 સામાજિકીકરણ અને શારીરિક શિક્ષણ (રમત એક સાંસ્કૃતિક વારસો)
- 6 રમત આહાર (સ્પોર્ટ્સ ન્યુટ્રિશન)
- 7 રમત વિજ્ઞાન

14 ગ્રામ વ્યવસ્થાપન :

- 1 સૂક્ષ્મ ધિરાણ
- 2 ગ્રામીણ ટેકનોલોજી
- 3 પર્યાવરણ વિષયક નીતિ
- 4 માહિતી અને પ્રત્યાયન ટેકનોલોજી તથા ગ્રામવિકાસ
- 5 કૃષિ વ્યવસ્થાપન
- 6 ગ્રામીણ બજાર
- 7 ઉદ્યોગ સાહસિકતા

15 શિક્ષણશાસ્ત્ર :

1 પ્રાથમિક શિક્ષણ :

- પ્રાથમિક શિક્ષણનું સાર્વત્રીકરણ
- પ્રાથમિક શિક્ષણના સંદર્ભમાં વિવિધ પંચોની ભલામણ
- પ્રાથમિક શિક્ષણના સુધારણાના કાર્યક્રમો
- પ્રાથમિક શિક્ષણમાં નવીનીકરણ

2 પ્રાથમિક શિક્ષક-પ્રશિક્ષણ :

- પ્રવર્તમાન શિક્ષક-પ્રશિક્ષણની સમસ્યાઓ અને પડકારો
- શિક્ષક-પ્રશિક્ષણમાં ટેકનોલોજીનો સમન્વય
- શિક્ષક-પ્રશિક્ષણનું વ્યાવસાયીકરણ
- શિક્ષક-પ્રશિક્ષણનાં વિવિધ મોડેલ

3 શૈક્ષણિક વ્યવસ્થાપન :

- શૈક્ષણિક વ્યવસ્થાપનના હેતુઓ, સિદ્ધાંતો અને કાર્યક્ષેત્રો
- શૈક્ષણિક આયોજનનાં સ્વરૂપો અને સિદ્ધાંતો
- શૈક્ષણિક નેતૃત્વ અને પ્રત્યાપન કૌશલ્યો
- શૈક્ષણિક નિરીક્ષણનું સ્વરૂપ અને ધોરણો

4 દૂરવર્તી શિક્ષણ :

- દૂરવર્તી શિક્ષણની સંકલ્પના, સ્વરૂપ અને વિકાસ
- દૂરવર્તી શિક્ષણમાં વ્યવસ્થાપન
- દૂરવર્તી શિક્ષણમાં સ્વ-અધ્યયન સામગ્રી નિર્માણ
- દૂરવર્તી શિક્ષણમાં ટેકનોલોજીનો સમન્વય

5 કેળવણીના તાત્ત્વિક આધારો :

- કેળવણીના તત્ત્વજ્ઞાનનું સ્વરૂપ અને વ્યાપ
- પશ્ચિમની તાત્ત્વિક વિચારધારાઓ
- ભારતીય વિચારધારાઓનો સમાજના ઘડતર અને વિકાસમાં ફાળો
- તત્ત્વચિંતકો-મુખ્ય ચિંતન અને શૈક્ષણિક ફલિતાર્થો

16 પ્રૌઢશિક્ષણ :

- 1 પ્રૌઢશિક્ષણની સંકલ્પના અને વિકાસ
- 2 પ્રૌઢશિક્ષણની આધારશિલાઓ
(સામાજિક, મનોવૈજ્ઞાનિક, સાંસ્કૃતિક, વ્યાવસાયિક, લોકશાહી વગેરે)
- 3 વસતિશિક્ષણ અને પ્રૌઢશિક્ષણનો સંબંધ
- 4 પ્રૌઢશિક્ષણ, નિરંતરશિક્ષણ અને વસતિશિક્ષણની પદ્ધતિઓ
- 5 પ્રૌઢશિક્ષણની તાલીમ

- 6 પ્રૌઢશિક્ષણ કાર્યક્રમ તેનું સુનિયંત્રણ, મૂલ્યાંકન
- 7 પ્રૌઢશિક્ષણના કાર્યક્રમો
- 8 નિરંતર શિક્ષણના કાર્યક્રમો
- 9 પ્રૌઢશિક્ષણ નિરંતર શિક્ષણના કાર્યક્રમોમાં જનસંચાર માધ્યમોનો ઉપયોગ

17 વસતિશિક્ષણ :

- 1 વસતિશિક્ષણની સંકલ્પના - સ્વરૂપ - વ્યાપ
- 2 વસતિશિક્ષણ અને પ્રૌઢશિક્ષણનો સંબંધ
- 3 વસતિશિક્ષણની વિવિધ પ્રયુક્તિઓ અને અભિગમો
- 4 વસતિવધારો અને તે અંગેની અસરો અને ઉકેલ
- 5 વસતિનીતિ : રાષ્ટ્રીય અને રાજ્યની
- 6 વસતિ અને વિકાસ તેમજ જીવનની ગુણવત્તા
- 7 વસતિશિક્ષણની વિસ્તરતી ક્ષિતિજો

18 જૈનદર્શન :

- જૈનદર્શન અને તત્ત્વજ્ઞાન
- જૈનધર્મ અને ઇતિહાસ
- જૈન આચાર અને સર્જન પરંપરા
- ગાંધી-જૈન જીવનશૈલી
- જૈન સાહિત્ય અને સર્જન પરંપરા
- જૈન યોગના પ્રવાહો
- વર્તમાન યુગમાં જૈન ધર્મની સુસંગતતા
- જૈનદર્શનનું શ્રેષ્ઠ પ્રદાન :
 - અહિંસા અને અનેકાન્તવાદ
 - અપરિગ્રહ
 - આત્મા, કર્મ, પુનર્જન્મ અને મોક્ષની અવધારણા